

T.C.
ULAŞTIRMA VE ALTYAPI BAKANLIĞI
Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü

Sayı: 35712805-010-12821

28/12/2021

Konu: TİP KABUL GENELGESİ

GENELGE
UED-2021/2

BİRİNCİ BÖLÜM
Genel Hükümler

Amaç

MADDE 1 -(1) Bu Genelge'nin amacı yabancı bir sivil havacılık otoritesi tarafından yayınlanan hava aracı ve ürün tip sertifikaları ile ilave tip sertifikalarının kabul edilmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 -(1) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) Bu Genelge, EASA, FAA, TCCA, ANAC, EASA üyesi sivil havacılık otoriteleri, Birleşik Krallık sivil havacılık otoritesi ile söz konusu otoriteler tarafından yetkilendirilmiş kuruluşlar ve Genel Müdürlük ile yapılan uçuşa elverişlilik kapsamında ikili anlaşmaya, mutabakat zaptına ya da çalışma anlaşmasına taraf olan ülke havacılık otoritesi tarafından tip sertifikası yayımlanan hava araçlarını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 -(1) Bu Genelge, 14/10/1983 tarihli ve 2920 sayılı Türk Sivil Havacılık Kanunu'na, 15/07/2018 tarihli ve 30479 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 4 numaralı Bakanlıklara Bağlı, İlgili, İlişkili Kurum ve Kuruluşlar ile Diğer Kurum ve Kuruluşların Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'ne ve SHY-21 Yönetmeliği'nin 5 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanım ve kısaltmalar

MADDE 4 -(1) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) Bu Genelge'de geçen;

- a) ANAC: Brezilya Sivil Havacılık Otoritesi
- b) Çevresel Standartlar: Şikago Sözleşmesi Ek-16'da belirtilen hususları, Atmosfere kasıtlı yakıt tahliyesinin önlenmesi ile ilgili standartlar da dâhil olmak üzere hava aracı gürültüsü, motor dumanı ve gaz emisyonları sertifikasyonu için çevresel korumayı,
- c) EASA : Avrupa Birliği Havacılık Emniyet Ajansı'nı,
- ç) FAA: ABD Federal Havacılık Dairesi'ni,
- d) Genel Müdürlük: Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nü,
- e) Havacılık Ürünü: Hava aracı, hava aracı motoru ve pervanesini,
- f) ICAO: Uluslararası Sivil Havacılık Örgütü'nü,
- g) İlave Tip Sertifikası (STC): Ürün tip sertifikasından farklı olarak, tip sertifikası sahibi dışındaki kuruluş tarafından, ürün üzerinde yapılan modifikasyonların onayı için ülke otoritesi tarafından verilen belgeyi,
- ğ) Uygun Uçuşa Elverişlilik Gereksinimleri: Üzerinde değerlendirme yapılan herhangi bir sınıftaki

hava aracı, motor ya da pervane için taraf ülkeler tarafından oluşturulan, benimsenen ve kabul edilen kapsamlı ve detaylı uçuşa elverişlilik kodlarını,

h) SHT-M: 10/06/2013 tarihinde yayımlanan Sürekli Uçuşa Elverişlilik Ve Bakım Sorumluluğu Talimatını,

i) SHY-21: 20/08/2013 tarih ve 28741 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Hava Aracı ve İlgili Ürün, Parça ve Cihazın Uçuşa Elverişlilik ve Çevresel Sertifikasyonu Yönetmeliğini,

i) Tasarım Ülkesi: Tip tasarımından sorumlu kuruluş üzerinde otoriteye sahip ICAO'ya taraf ülkeyi,

j) TCCA: Kanada Sivil Havacılık Otoritesi'ni,

k) Tip Sertifikası (TC): Hava aracı, motor veya pervane için tasarım kriterlerine ve uçuşa elverişlilik kurallarına uygunluğu belirleyen, tip tasarımını, teknik özellikleri ile işletme limitlerini içeren ve tip tasarımından sorumlu ülke otoritesi tarafından verilen belgeyi ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Tip Sertifikası Kabul

Başvuru

MADDE 5 -(1) Ülkemiz tesciline ilk kez girecek bir hava aracı tipi ya da ürünün tip sertifikası kabulü için bu Genelgenin Ek-1'inde yer alan Tip Kabulü Başvuru Kontrol Formu tip sertifikası sahibi tarafından uygun şekilde doldurularak, formda belirtilen diğer belgeler ile beraber bağlı olduğu sivil havacılık otoritesince düzenlenen resmi başvurusu yazısı ile Genel Müdürlüğe iletilir.

(2) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) Tip kabul sürecinin başlatılması için tip sertifikası sahibi ile hava aracı sahibi ya da işleticisi arasında imzalanmış sözleşme bulunması şartı aranır. Bu Genelgenin Ek-1'inde yer alan Tip Kabulü Başvuru Kontrol Formu'nda belirtilen müşteri bilgisi gereklidir ve bu durum Genel Müdürlük tarafından kontrol edilir.

(3) Tip sertifikası sahibinin bağlı olduğu sivil havacılık otoritesi tarafından iletilen resmi başvuru yazısına ilave olarak gönderilecek tüm dokümanlar, tasarım otoritesi tarafından onaylandığı zamandaki tüm sayfaları içerecek şekilde resmi yazı eki, posta ya da e-posta ile Genel Müdürlüğe gönderilir.

(4) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) Başvuru yazısı ve diğer belgeler, bu Genelgenin Ek-1'inde yer alan Tip Kabulü Başvuru Kontrol Formu kapsamında kontrol edilir ve incelenir.

(5) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) Aşağıda listelenen dokümanların teslimi ve incelenmesinin ardından, dokümanlar eksiksiz ve doğru olarak değerlendirilirse, Genel Müdürlük tasarım ülkesi ve başvuru sahibini tip sertifikasının kabulüne ilişkin bir resmi yazı ile bilgilendirir. Bu resmi yazı ile bu yazıya eklenen tip sertifikası kabul dokümanı posta ya da e-posta ile de gönderilir.

a) Müşteri bilgisi,

b) Sertifikasyon otoritesi tarafından hazırlanmış resmi başvuru yazısı,

c) Tip sertifikası ve tip sertifikası veri sayfası onaylı kopyaları,

ç) Sertifikasyon uyumluluk kontrol listesi: ürünün sertifikasyon temeli ve diğer ilgili dokümanlara uygunluğu gösteren kanıt dokümanlar,

d) Tip sertifikasında belirtilen özel koşullar, istisnalar ve eş değer emniyet seviyelerine ilişkin kanıt dokümanlar,

e) Şikago Sözleşmesi Ek-16'da belirtilen ya da eşdeğer standartlarda öngörülen motor emisyon standartlarını gösteren dokümanlar,

f) Hava aracı uçuş el kitabının varsa konfigürasyon sapma listesi dahil onaylı en güncel revizyonu,

g) Ana çizimler ya da tip tasarım tanım dokümanı ya da eş değer doküman,

ğ) Bakım Planlama Dokümanı, Servis Bülteni, Uçuşa Elverişlilik Direktifi, Resimli Parça Kataloğu, Ana Asgari Teçhizat Listesi vb. bakım ve operasyon dokümanlarına internet üzerinden erişim yetkilendirilmesi,

- h) Genel Müdürlük personeli için başvuru sahibi ile tarihi konusunda mutabakata varılmış, asgari düzeyde genel tanıtım eğitimi,
i) Ürüne ait motor veya pervane için işletme ve kurulum el kitabı,
j) Hizmet bedeli ödeme dekontu.

(6) (**Ek:** 01/06/2021 - 3729) Kabul edilecek tip sertifikasında tanımlı farklı varyantlar mevcut ise her varyant için bu Genelgedeki tip kabul prosedürü ayrı işletilir.

(7) (**Ek:** 01/06/2021 - 3729) Ukrayna ile 10 Haziran 2019 tarihinde imzalanmış olan mutabakat zaptına ek olacak detaylı tip kabul prosedürlerinin onayı çalışmaları sonuçlandıktan sonra tescile yeni girecek hava aracı tipleri için söz konusu ülke sivil havacılık otoritesince yayımlanan tip sertifikaları Genelge ve onaylanan prosedürlerin gereklerine uygun şekilde kabul edilecektir.

Doküman Yönetimi

MADDE 6 -(1) Bu Genelgenin 5 inci maddesinin beşinci fıkrasının (ğ) bendinde belirtilen dokümanlar, internet erişim yetkisi sağlanmadan önce pdf formatında Genel Müdürlüğe gönderilir. Güncel versiyonlar Genel Müdürlük tarafından başvuru sahibinin internet sitesinden takip edilir.

İşaret ve Plakalar

MADDE 7 -(1) Kabindeki işaret ve plakalar Türkçe ve İngilizce dillerinde olmalıdır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

İlave Tip Sertifikası

Başvuru

MADDE 8 -(1) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) İlave tip sertifikalarının, ilgili hava aracı için Genel Müdürlükçe uygun değerlendirilen bir tip sertifikası yayımlayan otorite ya da EASA tarafından onaylanması durumunda, uygun değerlendirilmesi için ayrıca kabul gerekmez.

(2) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) Bu Genelgenin 8 inci maddesinin 1 inci fıkrasında belirtilen durumlar haricinde ülkemiz tesciline ilk defa girecek ya da tescilde bulunan hava aracı için STC kabul ya da validasyonu gereklidir. Tip sertifikası kabulü ile aynı başvuru süreçleri geçerlidir. Aşağıda listelenen dokümanların teslimi ve incelenmesinin ardından, dokümanların eksiksiz ve doğru olduğu anlaşılırsa, Genel Müdürlük, tasarım ülkesi ve başvuru sahibini tip sertifikasının kabulüne ilişkin bir resmi yazı ile bilgilendirir. Bu resmi yazı ile bu yazıya eklenen tip sertifikası kabul dokümanı posta ya da e-posta ile de gönderilir.

- Müşteri bilgisi,
- Sertifikasyon otoritesi tarafından hazırlanmış resmi başvuru yazısı,
- Tip sertifikası, İlave Tip Sertifikası ve tip sertifikası veri sayfası onaylı kopyaları,
- Yapılan modifikasyon değişikliğinin detaylı tanımı,
- Sertifikasyon Uyum Kontrol Listesi, özgün ya da daha önce karşılaşılmamış tasarım özellikleri gibi özel koşullar ile ilgili uyumluluk dokümanları,
- Şikago Sözleşmesi Ek-16'da belirtilen ya da eşdeğer standartlarda öngörülen motor emisyon standartlarını gösteren dokümanları,
- Onaylı Hava Aracı Uçuş El Kitabı, Bakım / Tamir El Kitabı Ek'leri,
- Ana çizimler ya da tip tasarım tanım dokümanı ya da eş değer doküman,
- Varsa Ağırlık ve Denge Dokümanı / Raporu,
- Ürüne ait motor veya pervane için işletme ve kurulum el kitabı,
- Hizmet bedeli ödeme dekontu.

(3) Başvuru yazısı ve diğer belgeler, bu Genelgenin Ek-2'sinde yer alan İlave Tip Sertifikası Kabulü Başvuru Kontrol Formu kapsamında kontrol edilir ve incelenir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

İdari Hususlar

Hizmet Bedeli

MADDE 9 -(1) (**Değişik:** 01/06/2021 - 3729) Ulaştırma ve Altyapı Bakanı tarafından onaylanarak yürürlüğe giren ve Genel Müdürlük resmi internet sitesinde yayımlanan Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin (Kararname Numarası: 4) 446 ncı Maddesi hükümlerine göre hazırlanan Genel Müdürlük Fiyat Tarifesinde belirlenmiş olan Amerikan Doları (USD) türünden hizmet bedeli, Genel Müdürlük tarafından belirlenmiş olan banka hesabına yatırılır.

Diğer Ülke Tip Sertifikalarının Kabulü

GEÇİCİ MADDE 10 -(1) (**Ek:** 01/06/2021 - 3729) Birleşik Krallığın EASA'dan ayrılması sebebiyle, Birleşik Krallık ile imzalanacak mutabakat zaptı ya da ikili anlaşmanın tip kabulüne dair prosedür çalışmaları sonuçlanana kadar halihazırda Ülkemizde operasyon gerçekleştiren hava aracı tipleri ile tescile yeni girecek hava aracı tipleri için Birleşik Krallık sivil havacılık otoritesince Şikago Sözleşmesi Annex 8 kapsamında uçuşa elverişlilik sorumluluğu üstlenilen ya da bu kapsamda yayımlanan tip sertifikaları 31 Aralık 2022 tarihine kadar Genelge gereklerine uygun şekilde kabul edilecektir. Daha önce, SHGM tarafından uçuşa elverişlilik sertifikası yayımlanmış olan hava aracı tipleri hali hazırda bu Genelge gereklerine göre kabul edilmiş sayılır.

Yürürlük

MADDE 11 -(1) Bu Genelge, Genel Müdürlük resmi internet sayfasında yayımlanmasıyla yürürlüğe girer.

Bilgilerinizi ve gereğini rica ederim.

E-ONAYLI

Prof.Dr. Kemal YÜKSEK

Genel Müdür V.

EKLER:

EK-1 - Tip Sertifikası Kabul Başvurusu Kontrol Formu

EK-2 - İlave Tip Sertifikası Kabulü Başvuru Başvuru Kontrol Formu

